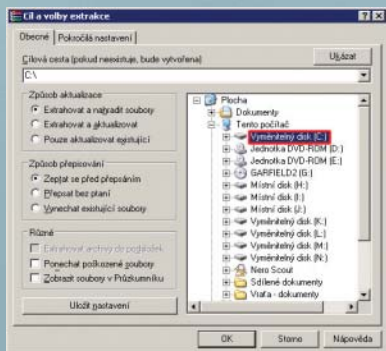

Nejlepší nástroje pro

Mac Gyver říká: „Z normálního USB flash disku se díky Chip DVD stane multifunkční nástroj. Navíc vám k tomu bude stačit úplně obyčejný flash disk.“ *Markus Hermannsdorfer, Vratislav Klega, vratislav.klega@chip.cz*

Instalace

Každý z uvedených Chip disků představuje jeden RAR soubor. Postačí, když archiv z Chip DVD rozpakujete přímo na flash disk. Musí být v kořenovém adresáři, jinak nebude funkční autorun.

ROZPAKOVAT: Po otevření souboru bude chtít WinRAR vědět, kam soubory rozpakovat. Zvolte svůj flash disk.

Najdete na CHIP DVD

Záchranný disk: S tímto diskem zazálohujete celou partition nebo odstraníte nechtěné škůdce.

Kancelářský disk: Celá kancelář na jednom disku. Je však třeba přichystat 250 MB prostoru.

Surfařský disk: Obsahuje webový prohlížeč, FTP klienta i nástroj pro tvorbu webu.

Komunikační disk: Skype v přenosné podobě, SIP klient pro VoIP i Miranda pro chatování.

Multimediální disk: Pomocí těchto nástrojů přehrajete audio, video i televizi. Nechybí ani různé konvertory. Potřebný je disk s kapacitou 1 GB.

Individuální disk: Vytvořte si disk podle svých představ. Nabízíme vám internetové zdroje programů i nástroj na snadné ovládání.

V tomto článku najdete

Pět Chip disků pro každý případ

Individuální disk

16GB flash disk: Skrytá zrada

Alternativa: Ostatní balíčky z internetu

Je to vlastně zcela jednoduché. Vezměte svůj USB flash disk, rozpakujte na něj nástroje z Chip DVD a v mžiku máte geniální nástroj. Mac Gyver by rázem získal nejlepšího přítele. Navíc je to tak pohodlné: vedle pečlivě vybraných nástrojů dostal každý z disků komfortní menu, které pod názvem „Launchpad“ znáte z luxusních disků označených jako U3.

Můžete si samozřejmě místo toho koupit flash disk, který má označení „U3“. Zde je již menu hotové a programy předinstalované. Podrobnějším prozkoumáním však odhalíte omezení. U3 funguje jen pod Windows 2000 nebo XP, navíc tyto disky jsou zoufale předraženy a některé komerční programy, jako je např. „Zoom Player“, získáte až při zakoupení nové verze U3.

Naše řešení je nesrovnatelně lepší. Postačí vám levný standardní flash disk, třeba

i staršího data výroby. Jen pro kancelářské programy a multimédia zvolte novější modely s vysokou kapacitou. Aby se na disk vešla celá kancelář, film nebo několik dílů oblíbeného seriálu, budete potřebovat aspoň 1 GB.

Zlatý hřeb: Windows zachází s diskem jako s nově vloženým CD. Díky autorunu si můžete komfortně vybrat, kterou část budete používat. Např. při vložení flash disku se záchrannými nástroji se spustí známé menu, v němž bude první položka tvořit „Chip záchranný flash disk“. Po potvrzení se spustí naše aplikace s výběrem programů.

Záchranný disk

Minimální velikost: 15 MB

Záchrana souborů je celkem jednoduchá: Rozpakujte náš archiv „záchrana“ z Chip DVD na USB flash disk. Programy zabere zhruba 15 MB. Pomocí těchto nástrojů můžete:

► **odstranit spyware a viry** – program „ClamWin Portable“ spolehlivě odstraní digitální škůdce. Má jen jednu nevýhodu – automatické aktualizace nejsou v přenosné verzi funkční;

MULTIMÉDIA: Mediabox sice nenabídne takový komfort jako např. Nero Home, pro správu multimediálního obsahu však poslouží dobře.

flash disky

- ▶ **opravit registry** – nástroj „Reg-seeker“ hledá v registrech chyby, odstraňuje zastaralé a neplatné klíče a obsahuje 20 tunin- gových postupů pro zrychlení Windows;
- ▶ **zabezpečit celou partition** – je zcela jedno, zda používáte systém souborů FAT, NTFS, nebo nějaký jiný. Partition Image spolehlivě zkopíruje celý pevný disk;
- ▶ **vyčistit napadený počítač** – s nástrojem „Avert Stinger“ od společnosti McAfee odstraníte viry a červy rychle a snadno;
- ▶ **odstranit odpadky** – nástroj „Crap Cleaner“ zbavuje pevný disk všech nepotřebných a dočasných souborů. Upozornění: Pokud se na počítači nachází normální verze programu, nebude možné spustit tu přenosnou.

Kancelářský disk

Minimální velikost: 250 MB

Tahat se s notebookem je již přežitkem. Balík „Kancelářský disk“ obsahuje kompletní kancelář pro každý PC se systémem Windows. Jelikož jsou kancelářské nástroje větší než ty záchranné, budete potřebovat více místa. Rovněž je nutné počítat s prostorem pro dokumenty. Nutností je flash disk s rozhraním USB 2.0, protože přenosové rychlosti disků jsou u tohoto rozhraní daleko vyšší než v případě USB 1.0. Kancelářský disk tedy umí:

- ▶ **psát texty** – nástroj „Abiword portable“ jako by z oka vypadl „Microsoft Wordu“. Můžete upravovat dokumenty Wordu, HTML stránky a řadu podobných formátů. Navíc je program v češtině;
- ▶ **nahradit Office** – „Open Office portable“ obsahuje textový procesor Writer, prezentační nástroj Impress, nástroj pro editaci matematických vzorců Math, grafický editor Draw, tabulkový procesor Calc a databázi Base. Bonus: Celá kancelář je v českém prostředí;
- ▶ **vytvářet PDF** – „PDF Creator“ dokáže generovat PDF soubory a na přání je také posílat mailem. Ovládání je opět v češtině;
- ▶ **organizovat čas** – free verze programu „EssentialPIM“ spravuje kalendář, kontakty, ale také To-do list. Nástroj umí navíc

importovat data z Outlooku (i Express), TreePadu a Google Calendaru. Vše je opět v češtině;

▶ **přepočítávat kurzy měn** – je jedno, z které měny do které chcete přepočítat kurz. Nástroj „Currency Converter“ vám vždy vyhoví. Výhodou je, že při připojení k internetu si aktualizuje kurzy. Ovládání v češtině sice chybí, ale kurzy české koruny jsou k dispozici a stahují se zcela automaticky;

▶ **posílat e-maily** – mít maily vždy při sobě je základ kanceláře. Vůbec nejlepším přenosným e-mailovým klientem je „Thunderbird portable“;

▶ **připomínat události** – opensourcový kalendář „Sunbird“ vychází podobně jako výše zmiňovaný Thunderbird z rodiny Mozilla. Díky tomu je zaručena plná kompatibilita programů.

Surfařský disk

Minimální velikost: 128 MB

Základem surfařského disku je speciální verze klienta Firefox a Gnutella. Tyto nástroje jsou vhodné především pro cestující. Díky nim můžete kdekoliv:

- ▶ **anonymně surfovat** – nástroj „Torpark“ je křížencem Firefoxu 1.5 a anonymizéru Tor. Díky zašifrovanému spojení a používání anonymních připojení sice surfujete o něco pomaleji, ale nikdo vás nevystopuje;
- ▶ **rychleji surfovat** – je Torpark příliš pomalý? Sáhněte po aplikaci „Firefox portable“. Díky plug-inům si vytvoříte libovolnou konfiguraci prohlížeče. Navíc na disku nezabírá ani mnoho místa.

▶ **sdílet soubory** – program „Limewire“ slouží pro sdílení souborů v síti Gnutella. Nástroj je možné nakonfigurovat tak, že vyhledává jen vybrané typy souborů, např. skladby ve formátu MP3. Samozřejmostí je paralelní stahování souborů. Na rozdíl od jiných programů neobsahuje tento P2P nástroj žádný škodlivý adware a pracuje nevidaně rychle. I když jste skryti za firewallem, nástroj jej dokáže docela dobře obejít;

Vše své si nosí s sebou

Co to vlastně jsou programy pro flash disky, tedy aplikace označené nejčastěji slůvkem „portable“?

Jedná se o aplikace, které se neinstalují. Nosíte je s sebou na flash disku a spustit je můžete na každém počítači se systémem Windows. V dobách operačního systému DOS to byl celkem běžný jev. Především s příchodem objektivně orientovaného programování a s využíváním různých knihoven se začaly programy „instalovat“. Proces instalace rozpakuje samotný program nejčastěji do adresáře „Program Files“, do adresáře System32 nahráje potřebné knihovny a do registrů systému Windows uloží hromadu klíčů.

Přenosná aplikace žádným tímto procesem neprochází. Pokud používá nějaké knihovny, musí je mít u sebe ve složce na USB disku. Aplikace nic nezapisují do registrů, díky čemuž sice Windows zůstávají v dobré kondici, možnosti aplikací však ve většině případů nebyvají tak dokonalé jako u instalovaných aplikací.

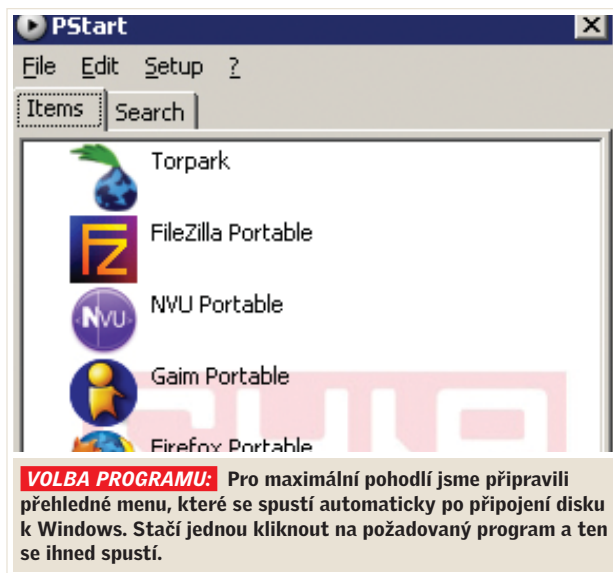
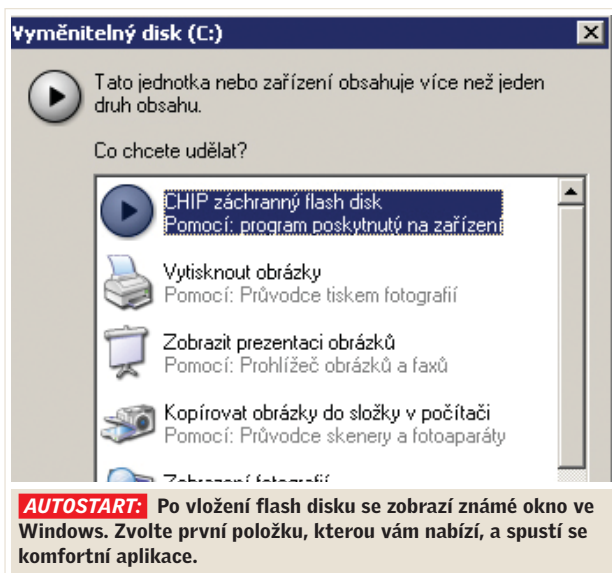
16 GB ve flash disku

Je až neuvěřitelné, jak při zachování miniaturních rozměrů a hmotnosti roste kapacita flash disků. Přední světoví výrobci těchto zařízení již mají v nabídce flash disky o kapacitě 16 GB! Na českém trhu je za cenu kolem 7000 Kč možné zakoupit 16GB disk Corsair Flash Voyager a za skvělých 3200 Kč disk společnosti A-Data s označením Pen Drive. Hmotnost disku A-Data je přitom 10 g.

Je tu však také jedno „ale“. Tak velké paměti používají oproti standardně používané technologii SLC technologii MLC. Rychlost zápisu nebude vyšší než 9 MB/s a maximální rychlost čtení nepřekročí 22 MB/s. To jsou o 40 % pomalejší hodnoty než v případě technologie SLC, která se používá u 8GB flash disků.

CORSAIR VOYAGER: Za vysokou cenu dostanete sice obrovskou kapacitu, ale nízkou rychlost.

- ▶ *stahovat soubory* – FTP klient „FileZilla“ podporuje vedle běžného FTP protokolu také datové přenosy Socks 4/5, HTTP, SSL a SFTP;
- ▶ *vytvořit web* – pomocí oblíbeného a kvalitního WYSIWYG webeditoru „NVU“ to bude skutečně hračka. Intuitivní nástroj se svými kvalitami vyrovná komerčním produktům, jakými jsou Frontpage nebo Dreamweaver;
- ▶ *chatovat* – jako chatovacího klienta jsme zvolili „Gaim“. Podporuje messengery AOL, Yahoo, MSN, ICQ i Jabber. Ovládání programu je v češtině.

Komunikační disk

Minimální velikost: 50 MB

Internetové telefonování (VoIP) je jako stvořeno k přenášení. Určitě chcete být stále dostupní na svém VoIP telefonním čísle, ať jste v kanceláři, doma, nebo v internetové kavárně. V kanceláři využijete sluchátka s mikrofonom, na notebooku se spolehnete na integrovaná zvuková zařízení a v kavárně třeba na malý USB telefon, který stojí pár stokrát. S naším diskem nebude problém:

- ▶ *bezplatně telefonovat* – s aplikací „Portable Skype“ můžete telefonovat zdarma ostatním Skype uživateli a za „levné peníze“ i do veřejné sítě. Přenosnou verzi programu od té standardní na první pohled ani nepoznáte;
- ▶ *s všemi komunikovat* – „Miranda IM“ je skvělý multimessenger, který podporuje protokoly ICQ, MSN, Yahoo, AIM, Google Talk, IRC i Jabber. Pomocí plug-inů je možné funkce dále rozšiřovat;
- ▶ *telefonovat bez omezení* – „Phoner“ je velice univerzální aplikací pro telefonování. Podporuje protokol SIP, na kterém fungují

všichni čeští VoIP operátoři, i protokol CAPI. Ten slouží pro hovory přes linku ISDN. Navíc nabízí řadu zajímavých funkcí, které při používání telefonu určitě využijete.

Multimediální disk

Minimální velikost: 1 GB

Hudba, video, hry – všechno, co vás baví, mějte vždy při sobě. Samozřejmě na multimediálním disku. Pokud si však na dovolenou plánujete vzít celou sbírku seriálů a filmů, bude lepší vzít pevný disk připojitelný přes USB. V hotelovém pokoji pak budete moci:

- ▶ *konvertovat audiosoubory* – „Audacity“ dokáže výborně převádět hudební soubor-

ry, např. MP3 do OggVorbis. Samozřejmě to nefunguje s ochranou DRM. Skladby je možné také prolínat, přidávat ozvěnu, prostorové efekty atd. Ovládání v češtině je velice intuitivní;

- ▶ *vychutnávat hudbu i filmy* – „Media Player Classic“ patří dlouhodobě mezi nejlepší multimediální přehrávače. Bez zaváhání nahradí Windows Media Player, přehraje prakticky libovolný datový formát;
- ▶ *streamovat rádio i televizi* – VLC Media Player je vůbec nejlepší nástroj pro sledování streamované televize či rádia. Oblíbenou stanicí budete moci sledovat všude tam, kde je internet;

Alternativa

Na internetu existuje celá řada balíčků s výběrem nejlepších programů pro USB flash disky. Pokud vám z nějakého důvodu nevyhovuje náš výběr, můžete vyzkoušet, co doporučují ostatní. Nám se líbil výběr programů z italského serveru www.winpenpack.com. Naleznete zde řadu předpřipravených balíčků, které se liší podle velikosti použitého disku i podle zaměření.

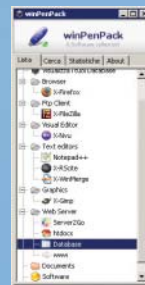
Na Chip DVD naleznete čtyři vybrané balíčky:

- ▶ pro 512MB disk: výběr nejlepších programů o celkové velikosti 506 MB;
- ▶ pro experty: 393 MB programů, které využijí nejen administrátoři a kutilové;
- ▶ pro studenty: 487 MB výukových programů a aplikací, které využije každý student;

- ▶ pro webmastery: do 127 MB se vešel MySQL i webserver, řada programů pro tvorbu grafiky a HTML kódu a samozřejmě FTP klient.

Instalace: Po spuštění souboru se zobrazí průvodce, který vám s kopírováním programů na flash disk pomůže.

Použití: Na disk se nainstaluje aplikace, která vám pomůže s organizací programů.

WINPENPACK: Některé ovládací prvky jsou sice v italštině, programy jsou však v angličtině.

→ ▶ *ripovat CD* – „CDex“ nejenže ukládá hudbu z CD do počítače, ale zároveň ji komprimuje do formátu MP3, VQF nebo AAC. Portable verze má integrovaný Lame-MP3 kodek. Ovládání programu je v češtině;

▶ *komfortně spravovat multimédia* – Program „Multi Media Center“ je sdružený přehrávač multimediálního obsahu. Sice nemůže konkurovat programům jako Nero Home nebo systému Windows Media Center, jako přenosné řešení je však tento program dostačující;

▶ *hledat kodeky* – cizí počítač je často bez potřebných kodeků, takže může být problém přehrát komprimovaný film. To není žádný problém pro program „MediaInfo“. Stačí v programu otevřít požadovaný kontejner s videem a nástroj hned oznámí, jaká komprese byla použita a jaký kodek je potřeba. Bonus: Stačí kliknout na tlačítko „Go to the web site of this video codec“ a dostanete se na webovou stránku, odkud je možné požadovaný kodek přímo stáhnout;

▶ *rozdrtit nepřátelskou flotilu* – jednoduchá hra „Titanion“ má velmi futuristickou grafi-

ku a mnohokrát ohraný scénář. Jste kosmická loď a musíte zničit všechny ostatní nepřítel. Stačí držet klávesu *Ctrl* (střílení) a šipkami se vyhýbat nepřátelským raketám;

▶ *řešit Sudoku* – obtížnost přenosné varianty hry „Sudoku“, oblíbeného trenéra mozkových závitů, lze volit ve čtyřech krocích a na rozdíl od papírové alternativy vám nikdy nedojdou varianty. Pokud si nevíte rady, program může za vás nalézt řešení.

Individuální disk

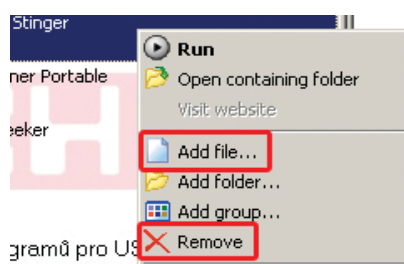
Minimální velikost: dle uvážení

Přichystali jsme pro vás pět modelových disků s výběrem velice kvalitních programů. Pokud vám přesto nevyhovují, není problém sestavit si vlastní disk s vlastními programy. Až budete hledat přenosné programy, navštivte především internetové stránky <http://portableapps.com>, www.portablefreeware.com a www.combobulate.com. Naleznete zde nejlepší nástroje pro USB flash disky.

Ani vytvoření efektního menu a snadného spouštění programů není žádný problém. Nejjednodušší bude, když některý z našich balíčků

rozbalíte na disk a spustíte. V programu PStart kliknete pravým tlačítkem na volnou plochu a zvolíte *Add file*. Zobrazí se nové okno a v něm vyberte spustitelný soubor aplikace. Potvrďte kliknutím na *Otevřít*. V následujícím okně v řádku *Name* můžete upravit název aplikace. Potvrďte kliknutím na *OK*. Odteď přibude aplikace v seznamu pro rychlé spouštění. Pokud jste upravili i název adresáře, nezapomeňte udělat odpovídající změny i v souboru „autorun.inf“. Jen tak se nabídka po připojení disku k Windows automaticky spustí.

Markus Hermannsdorfer, Vratislav Klega

VLASTNÍ MENU: Volbou *Add file* přidáte do menu vlastní program. *Remove* odstraní programy, které již v menu jsou.